

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen vuosikertomus 2015

Tarkastusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen vuosikertomus 2015 (K 10/2016 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tarkastusvaliokunnalle 3.6.2016 mennessä.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- osastopäällikkö, ylijohtaja Veli-Mikko Niemi, sosiaali- ja terveysministeriö
- kehitysjohtaja Marja-Liisa Parjanne, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Pekka Järvinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Esko Salo, sosiaali- ja terveysministeriö
- neuvotteleva virkamies Liisa Heinämäki, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Olli Retulainen, sosiaali- ja terveysministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- sosiaali- ja terveysministeriö.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on käsitellyt hallituksen vuosikertomuksen sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotuksesta hyväksytyjen eduskunnan lausumien osalta (yhteensä 22 kappaletta). Valiokunta esittää hallituksen selvitysten johdosta seuraavat huomautukset.

Poistettavat lausumat

Valiokunta katsoo, että seuraavan lausuman johdosta suoritettavat toimenpiteet ovat riittäviä tai lausuma on muutoin käynyt tarpeettomaksi ja se voidaan poistaa:

— *Maksujärjestelmän uudistaminen*, HE 37/2008 vp, lausuma 4.

Valiokunnan lausunto StVL 2/2016 vp

Säilytettävät lausumat

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotuksesta hyväksytyt muut kuin edellä mainittu lausuma ovat edelleen tarpeellisia, ja ne tulee säilyttää hallituksen kertomuksessa.

Vuosikertomuksen uudistamistarpeet

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on käsittelyn yhteydessä kiinnittänyt huomiota vuosikertomuksen ja sen eduskuntakäsittelyn uudistamiseen. Aiemmin tarkastusvaliokunta on mietinnössään käsitellyt hallituksen vuosikertomuksen kehittämistarpeita (mm. TrVM 5/2015 vp). Myös valtiontalouden tarkastusvirasto on erilliskertomuksessaan tarkastellut vuosikertomusraportoinnin kattavuutta ja kehittämistä (K 15/2015 vp). Tarkastusvaliokunnan kuulemat asiantuntijat pitivät vuosikertomusta yleisesti ottaen pitkänä ja sen tietosisältöä vähäisenä. Toimenpiteiden ja resurssikäytön luetteloinnin sijasta pitäisi asiantuntijoiden mukaan raportoida hallituksen politiikan aikaansaamia yhteiskunnallisia vaikutuksia ja vaikutusten olemassaolo tulisi puolestaan perustella. Raportoinnissa tulisi kunakin vuonna keskittyä muutamaan juuri sinä vuonna keskeiseen politiikka-alueeseen.

Eduskunta edellytti mietinnön käsittelyn yhteydessä, että hallitus edelleen kehittää vuosikertomusta ottaen huomioon mietinnössä esitetyt näkökohdat. Vuosikertomukseen sisältyvän aineiston tulee olla aiempaa lukijaystävällisempää ja informatiivisempää sekä sisältää analysoitua tietoa toiminnan ja toimintamuutosten tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta, erityisesti yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Vuosikertomuksesta tulee muodostua toimiva osa valtionhallinnon ja hallituksen suunnittelu- ja seurantajärjestelmää, mikä edellyttää muun muassa tavoitteiden selkeyttämistä budjettia laadittaessa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, etteivät edellä todetut kehittämissuhteet ole nykyisen hallituksen ensimmäisessä vuosikertomuksessa vielä riittävästi toteutuneet. Valiokunta pitää tarkastusvaliokunnan mietinnössä esitettyjä ehdotuksia erityisesti hallituksen ja eduskunnan välisen vuoropuhelun kehittämisen kannalta tarpeellisina. Eduskunnan päätöksenteon kannalta on tärkeää, että hallituksen toimenpiteiden tosiasiallisia vaikutuksia käsitellään ja arvioidaan myös vuosikertomuksessa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää,

että tarkastusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 25.5.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd

Valiokunnan lausunto StVL 2/2016 vp

varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Anna-Maja Henriksson r
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Niilo Keränen kesk
Anneli Kiljunen sd
jäsen Sanna Lauslahti kok
jäsen Anne Louhelainen ps
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Annika Saarikko kesk
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Sari Sarkomaa kok
varajäsen Ritva Elomaa ps
varajäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen